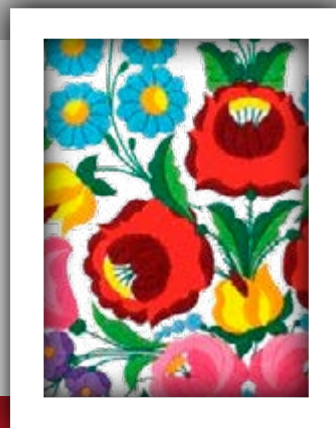

polonia węgierska

a magyarországi lengyelek havilapja

KRONIKA

- 2 Dzień Polonii Węgierskiej Magyarországi Lengyelség Napja
- 6 Przemówienie Przewodniczącej OSP z okazji Święta Polonii OLÖ elnökének beszéde a Szent László Nap alkalmából
- 8 Spotkanie Polonii z Rzecznikiem narodowości polskiej A Polónia találkozása a parlamenti Szószólóval
- 9 Obradował OSP Ülésezett az OLÖ
- 9 Twórcy polskiej niepodległości
- 10 Święty Stefan w węgierskiej sztuce
- 10 Pamięci Poznańskiego Czerwca
- 11 II. Rákóczi Ferenc nyomában
- 12 Piknik rodzinny z okazji Dnia Dziecka
- 14 #PL100 Stulecie polskiej niepodległości
- 18 Europejskie śniadanie (również) po polsku
- 19 II Polonijny Festiwal Polskiej Piosenki – Opole 2018
- 19 Węgierska młoda Polonia debatowała w Wiedniu
- 20 Sportszeleték – sto lat polsko-węgierskich zmagania sportowych
- 21 Ambasador Jerzy Snopek odznaczony Medalem Pála Telekiego
- 22 Dąb pamięci Witolda Pileckiego
- 24 Artystyczne spotkanie Klubu Seniora w Domu Polskim
- 24 Chór Dalárda wystąpił w Mád
- 25 Klub Seniora zwiedza Szeged

Z ŻYCIA SZKOŁY POLSKIEJ

- 11 Dzień dziecka na lotnisku
- 13 Konferencja Lokalnego Ośrodka Metodycznego Pożegnanie z programem Erasmus+

INSTYTUT BADAWCZY ZAPRASZA

- 23 Lengyelország politikai újjászületése I.

WYWIAD

- 16 Taste Poland – rozkosz podniebienia – polskie przysmaki w Budapeszcie

CO BĘDZIE?

- 25 Polonijne wydarzenia w sierpniu

KRONIKA

KRÓNIKA

Dzień Polonii Węgierskiej Magyarországi Lengyelség Napja

23 czerwca w Budapeszcie miały miejsce obchody święta węgierskiej Polonii, zorganizowane przez Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech. W tym roku ich mottem przewodnim było 100-lecie odzyskania przez Polskę Niepodległości.

Uroczyste obchody święta Polonii – tradycyjnie przypadające w okolicy dnia św. Władysława, od 1996 roku patrona tutejszej Polonii – rozpoczęły się przemarszem ulicami Budapesztu na mszę świętą w Bazylice św. Stefana, gdzie celebry sprawowali ks. György Snell – biskup pomocniczy diecezji estergomsko-budapeszteńskiej i proboszcz Polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech – ks. Krzysztof Grzelak TCh. oraz węgierscy księża Adorján Juhász i Gergő Bese.

Dostojeństwa tej uroczystości dodawała obecność dr Ryszarda Majera – senatora RP i ambasadora RP na Węgrzech prof. Jerzego Snopka wraz z małżonką.

W tym roku w wyjątkowej scenarii, bo właśnie w Bazylice św. Stefana wręczone zostały doroczne nagrody polonijne.

Laureatem nagrody św. Władysława został Miklós Soltész

– dyrektor departamentu ds. narodowościowych i wyznaniowych w Kancelarii Premiera Węgier.

W laudacji czytamy: „Miklós Soltész jest znany, jako sympatyk Polaków, człowiek zaangażowany w sprawy węgierskich narodowości. Ma wielkie zasługi w rozwijaniu współpracy między kościołem węgierskim i polskim. Nasz budapeszteński Kościół Polski otrzymał znaczne wsparcie finansowe z ministerstwa węgierskiego. Nagrodą tą chcielibyśmy wyrazić mu podziękowanie za poparcie Dni Polskiej Kultury Chrześcijańskiej na Węgrzech, konferencji o historycznej roli Polski i Węgień w obronie chrześcijańskiej Europy, za wsparcie finansowe remontu i zabudowy siedziby OSP, oraz Centrum Oświatowo-Szkoleniowego w Balatonboglár. Św. Władysław jest patronem tego typu poczynań i dlatego nagroda ta jest wyrazem podziękowania za wkład i pracę Mikłosa Soltésza w umacnianie polsko-węgierskiej przyjaźni”.

Miklós Soltész finansową część nagrody przeznaczył na odnowienie pomnika poświęconego polskim pielgrzymom, którzy w 2002 roku zginęli w wypadku pod Balatonkeresztúr.

KRÓNIKA

Laureatami nagrody „Za zasługi dla węgierskiej Polonii” zostali:

– Ewa Halina Nagy – pracownik Domu Polskiego, zaangażowany społecznie w pomoc starszym i samotnym Polakom na Węgrzech i współorganizator działalności Klubu Seniora.

– Imre Mihalik – orędownik Derenku i związanych z nim wartości, tradycji i historii. Od lat jeden z głównych organizatorów odpustu w Derenku, który przez cały rok nadzoruje stan byłej miejscowości oraz cmentarza. Bardzo zaangażowany w kwestję uregulowania statusu byłej wsi, szkoły i cmentarza oraz powrotu ich do środowiska polonijnego.

– Stowarzyszenie Rodzin Polsko-Węgierskich w Újpeszcie, które działa już od 1986 roku – wcześniej jako Klub Przyjaźni Polsko-Węgierskiej – jego celem jest wspieranie polsko-węgierskich mieszanych rodzin. Spotykają się w każdy trzeci czwartek miesiąca w siedzibie SNP w Újpeszcie – do klubu w chwili obecnej zapisanych jest 37 rodzin.

Klub ściśle współpracuje z SNP w Újpeszcie. Od lat raz w miesiącu członkowie klubu spotykają się w swojej siedzibie na polskiej mszy świętej.

Nagrodę „Za Zasługi dla węgierskiej Polonii” w kategorii młodzieżowej przyznano Krzysztofowi

Verő, który pochodzi z rodziny polsko-węgierskiej i jest byłym uczniem Szkoły Polskiej na Węgrzech oddziału w Székesfehérvár. Nie szczędzi energii ani czasu na pracę społeczną na rzecz rozwoju kontaktów i przyjaźni polsko-węgierskiej, wielokrotnie pracował jako tłumacz na obozach młodzieżowych czy też pomagał w wydarzeniach umacniających przyjaźń i kontakty z braterskim miastem Székesfehérváru – polskim Opolem. Brał udział w międzynarodowym konkursie recytatorskim im. W. Broniewskiego w Tarnowie, gdzie kilkakrotnie zajął pierwsze miejsce.

W uroczystości uczestniczył Prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Dariusz Piotr Bonisławski, który w uznaniu pracy na rzecz Polonii wręczył paniom: byłej rzecznik narodowości polskiej w ZN Węgier dr Csúcs Lászlóné Halinie i obecnej rzecznik dr Rónayné Słabej Ewie (złote), a Jadwidze Abrusán i Ewie Modrzejewskiej (srebrne) medale Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Ponadto 60-letnie PSK im J. Bema, 25-letnie SKP pw. św. Wojciecha, obchodzący 25-lecie pracy kapłańskiej ks. Krzysztof Grzelak TChr, 20-letni „Legion Polski”, mająca w tym roku swoje 20 urodziny Redakcja Polska publicznego radia węgierskiego (MTVA), 10-te Stowarzyszenie

„Polonia Nova”, a także indywidualni polonijni jubilaci – urodzinowi i świętujący „okrągłe” rocznice zawarcia związków małżeńskich – otrzymali okolicznościowe dyplomy, bukiety kwiatów i życzenia.

Odczytano nadesłane od władz polskich listy gratulacyjne skierowane do uczestników uroczystości, którzy po mszy świętej na placu św. Stefana byli świadkami pokazu musztry paradnej wojskowej Orkiestry Reprezentacyjnej Straży Granicznej z Nowego Sącza.

Polonijne uroczystości swą obecnością zaszczytili m.in. Zoltán Csallóközi doradca wicepremiera RW Zsolta Semjéna i Márton Okos prezes Stowarzyszenia Tradycji Bathory-Bem. Licznie przybyła Polonia, polscy samorządowcy i ich węgierscy przyjaciele.

Tegoroczne świętowanie, którego gospodynią była pełniąca obowiązki przewodniczącej OSP Małgorzata Soboltyńska, a moderowała Katarzyna Desbordes-Korcsev zakończyło okolicznościowe przyjęcie wydane przez OSP w podziemiach bazyliki.

Június 23-án Budapesten megünnepelték a Magyarországi Polonia Napját, amelyet az Országos Lengyel Önkormányzat szervezett. Az ünnepség mottója „Lengyelország függetlenségének 100. évfordulója” volt.

A hagyományosan Szent László napjának – 1996 óta a magyarországi Polonia védőszentjének – időszakára eső Polonia Napjának ünnepsége díszes felvonulással kezdődött Budapest utcáin. A menet a Szent István bazilikába tartott, ahol Snell György Esztergom-Budapest egyházmegyei segédpüspök, valamint Krzysztof

Grzelak, Juhász Adorján és Bese Gergő atyák szentmisét mutattak be.

A szentmisén tiszteletét tette dr. Ryszard Majer lengyel szenátor és prof. Jerzy Snopek budapesti lengyel nagykövet a feleségével.

Az idén kivételes helyszínen, a Szent István bazilikában adták át az idei poloniai díjakat.

Az idei Szent László Díjat Soltész Miklós, a Miniszterelnöki Nemzetiségi és Egyházi ügyekért felelős államtitkár vehette át.

A laudációban olvashatjuk: „A lengyelség szimpatizánsaként, a magyarországi nemzetiségek ügyéért elkötelezett emberként is ismert. Jelentős érdemei vannak a magyar és lengyel egyházak közötti együttműködés terén. A budapesti Lengyel Templomunk jelentős támogatást kapott a magyar minisztériumból. A díjjal köszönetünket fejeztük ki a Lengyel Keresztény Kultúra Napjának, valamint a „Lengyelország és Magyarország történelmi szerepe a keresztény Európa védelmében” című konferencia támogatásáért, az OLÖ székháza felújításának és beépítésének, továbbá a balatonboglári Oktatási és Továbbképzési Központ finanszírozásáért. Szent László az ilyen jellegű ügyek és kezdeményezések védőszentje, ezért ez a díj köszönetnyilvánítás Soltész Miklós felé azért az odaadó munkáért, amellyel a lengyel–magyar barátság erősítéséért hosszú ideje fáradozik.

Soltész Miklós a díjjal járó pénzjutalmat a 2002-ben Balatonkeresztúron balesetben elhunyt lengyel zarándokok emlékére emelt emlékmű felújítására ajánlotta fel.

Magyarországi Lengyelekért Díjat az idén átvehete:
– Nagy Ewa, aki 2008 óta

KRÓNIKA

a budapesti Lengyel Ház munkatársa, aki évek óta elkötelezett az idősebb és magányos magyarországi lengyelekért végzett társadalmi munkában illetve a Szenior Klub társszervezője.

– Mihalik Imre, aki évtizedek óta lelkes és lelkiismeretes támogatója Derenknek és egyik fő szervezője a Derenki Búcsúnak, illetve élharcosa annak a törekvésnek is, hogy a romközség kezelői joga az iskolával, temetővel, kápolnával együtt visszakerüljön a lengyel közösséghez.

– Újpesti Lengyel–Magyar Családok Egyesülete, mely célja a lengyel–magyar vegyes családok kulturális és társadalmi szintű támogatása.

A Magyarországi Lengyelekért Ifjúsági Díjat Verő Kristóf vehette át, aki a magyarországi Lengyel Iskola székesfehérvári intézményének az egykori tanulója és számos alkalommal tevékenykedett tolmácként ifjúsági táborokban, illetve segítette a Székesfehérvár és Opole közötti testvérvárosi kapcsolat erősítését célzó programokban. Mint a Székesfehérvári Lengyel Iskola tanulója gyakran vett részt a W. Broniewski tarnówi nemzetközi szavalóversenyen, ahol többször is első díjat nyert.

Az ünnepségen részt vett a „Wspólnota Polska Egyesület” elnöke, Dariusz Piotr Bonisławski, aki elismerésben részesítette dr. Csúcs Lászlóné Halina volt- és dr. Rónayné Słaba Ewa jelenlegi szószóló asszonyokat (arany fokú kitüntetés), valamint Jadwiga Abrusánt és Ewa Modrzejewskát asszonyokat (ezüst fokú kitüntetés).

60. születésnapját ünnepelte a Bem József LKE, a 25 éves évfordulóját ünnepelte a Szent Adalbert Egyesület, papi szolgálatának 25 éves évfordulóját ünnepelte Krzysztof Grzelak atya,

idén 20 éves a „Lengyel Légió” és az MTVA közszolgálati rádióknak lengyel szerkesztősége, 10 éves a „Polonia Nova Egyesület”, ezen felül több kerek születésnapos személy és házassági évfordulás pár is oklevelet és virágcsokrot vehetett át; ők ünnepi jókívánságokban is részesültek.

Az ünnepségen felolvasták a lengyel kormány által küldött gratulációs leveleket. Az ünneplő vendégek a mise után a Szent István téren megtekinthette a Nowy Sącz Határőrségi Reprezentációs Zenekarának katonai mustráját is.

A polóniai ünnepségen részt vett Csallóközi Zoltán – Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettesi tanácsadója és Okos Márton a Báthory-Bem Hagyományőrző Egyesület elnöke. A Polónia számos tagja, lengyel önkormányzati képviselők és magyar szimpatizánsok is jelen voltak.

Az idei ünnepség háziasszonya Małgorzata Soboltyńska mb. OLŐ elnök volt, a moderátor szerepét Katarzyna Desbordes-Korcsev töltötte be. Az ünnepséget az OLŐ által a bazilikai altemplomban rendezett állófogadás zárta.

(b.) zdj. Barbara Pál

Uroczystość doszła do skutku dzięki wsparciu Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” ze środków otrzymanych od Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą oraz węgierskiego Ministerstwa Zasobów Ludzkich.

Az ünnepség a Wspólnota Polska Egyesület támogatásával, a Szenátusi Kancellária Polónia és a külhoni lengyelek támogatására szánt források segítségével és az Emberi Erőforrások Minisztériumának támogatásával került megrendezésre.

Przemówienie Przewodniczącej OSP z okazji Święta Polonii OLÖ elnökének beszéde a Szent László Nap alkalmából

Zgodnie z kilkuletnią tradycją w okolicach dnia św. Władysława – patrona węgierskiej Polonii – spotykają się mieszkający na Węgrzech Polacy i ich przyjaciele Węgrzy, aby wspólnie świętować Dzień Polonii Węgierskiej.

Rok 2018 jest Rokiem Jubileuszu 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości. Uroczystości z tym związane są obchodzone przez cały rok. Polski Samorząd Ogólnokrajowy, jako główny organizator święta Polonii Węgierskiej, postanowił w to święto wpisać również Jubileusz 100-lecia odzyskania Niepodległości.

Znana jest 1000-letnia przyjaźń polsko-węgierska. Większość zrywów niepodległościowych jak i każdy ruch konfederacki czy powstańczy Polaków, powodowały wychodźstwo na Węgry i szukanie tutaj schronienia i pomocy. I zawsze je znajdowali, a dla wielu uchodźców Węgry stały się drugą Ojczyzną.

Pragnąc dziękować Bogu za naszą niepodległość, musimy równocześnie budować jedność zarówno między sobą jak i bratnim narodem, bo to jest nasza przyszłość, to jest troska o przyszłość naszej Ojczyzny. Powinniśmy również dziękować za ludzi, którzy tę niepodległość wyśnili, wywalczyli, wymodlili, wycierpieli. Powinniśmy się modlić za tych, którzy polegli czy to w więzieniach komunistycznych, czy też na zsyłkach i w gułagach. Dzisiaj jest ku temu szczególna okazja.

Święto Polonii rozpoczęliśmy Mszą św. w przepięknej Bazylice św.

Stefana, w której jest dużo elementów związanych z naszym narodem. W ołtarzach bocznych można zobaczyć posągi św. Władysława, św. Wojciecha, obraz Matki Boskiej Częstochowskiej. Jest również kaplica św. Jana Pawła II, który w 1993 roku Bazylikę św. Stefana podniósł do rangi Bazyliki Archidiecezjalnej.

My Polacy mieszkający na ziemi węgierskiej dzięki przychylności władz węgierskich mamy możliwość kultywować naszą tożsamość narodową poprzez kulturę, język, religię. Za parę dni 7 lipca minie 25 lat od przyjęcia przez Parlament Węgierski ustawy o prawach narodowościowych. Pierwsze samorzady w tym i polski powstały 1994 roku. Gratuluję tym wszystkim samorządom, które powstały w I kadencji było ich stosunkowo mało, dopiero wysyp samorządów narodowościowych w tym i polskiego, nastąpił 20 lat temu.

Włączenie się w życie społeczne Polonii podjęło wiele osób. Dla wszystkich, którzy włączyli się w tą działalność były to zupełnie nowe zadania. Trzeba było się zapoznać z prawem węgierskim działającym w samorządach węgierskich jak i z prawem gospodarczym i administracyjnym. Wszyscy, którzy podejmują się pracy w Samorządach chcą działać dla dobra zarówno Polaków tu mieszkających, jak i współpracy z Węgrami w imię historycznej przyjaźni polsko-węgierskiej.

Naturalnie każdy ma inne wyobrażenie, każdy działa wg własnego planu. Każdy samorząd działał raz lepiej raz gorzej i to nie tylko,

że podjął niewłaściwą decyzję, ale niepowodzenie wynikało też od okoliczności obiektywnych jak współpraca z radnymi, z współpracownikami administracyjnymi, ale też z samorządami lokalnymi węgierskimi. Każdy ma swoją prawdę, i do tej prawdy przekonać ludzi jest bardzo trudno. Często wręcz pomysły, które mogłyby służyć dla dobra społeczności polskiej, są wyśmiewane a ich realizacja blokowana. Nawet Pan Jezus przez współczesnych sobie ludzi był posądzany o złe intencje i współdziałanie z duchami nieczystymi, a nawet oskarżano go bluźnierstwa.

Trzeba mieć nadzieję, bo dobro zawsze zwycięża a wszelkie pomówienia i zło zawsze wychodzą na jaw i na szczęście jest zawsze pokonywane.

Wszelkie wspólne świętowanie pozwala nam patrzeć z nadzieją, że mimo różnorodności działań, któremu zawsze przyświeca wspólny cel dla dobra Polski i Polonii potrafimy się zjednoczyć i otwarcie rozwiązywać wszystkie nasze problemy.

*Małgorzata Soboltyński
p.o. przewodniczącego OSP*

A sokéves hagyományak megfelelően Szent László – a magyarországi lengyeléség patrónusának napjának környékén – a Magyarországon élő lengyelek és magyar barátaik Magyarországi Lengyelég Napja alkalmából közös ünneplésre jönnek össze.

A 2018-as év Lengyelország Függetlensége elnyerésének

KRÓNIKA

100. évfordulója kapcsán jubileumi év. Ebben az esztendőben, az egész év folyamán ünnepeket rendeznek, amelyek a jeles eseményhez kapcsolódnak. Az Országos Lengyel Önkormányzat, mint a Lengyelség Napi ünnepek fő szervezője elhatározta, hogy a ebbe az ünnepségbe bekapcsolja a Lengyelország Függetlensége Elnyerésének 100. évforduló jubileumát is.

Mindenki számára ismert az 1000 éves lengyel–magyar barátság. A legtöbb függetlenségi megmozdulás, konföderációs mozgalom vagy lengyel felkelés eredményeképpen Magyarország irányába vezetett a menekülés útvonala; oda, ahol menedéket és segítséget kértek. Ezeket mindig megkapták, ezért számos menekült második hazája lett Magyarország.

Istennek hálát adva a függetlenségünkért egyszerre kell felépítenünk a saját és a testvérnemzet egységét, mert ez a mi jövőnk, ez a mi vágyakozásunk hazánk jövője iránt. Hálát kell adnunk azokért az emberekért, akik ezért a függetlenségért elesetek és harcoltak, akik imádkoztak és szenvedtek érte. Imádkoznunk kell azokért, akik a kommunista rezsim börtöneiben, a száműzetéseken vagy a Gulag táboraiban haltak meg; erre ma jó alkalom kínálkozik.

A Magyarországi Lengyelség Napját a csodálatos Szent István Bazilikában megtartott szentmisével kezdtük, ahol sok elem kapcsolódik a mi nemzetünkhöz. A mellékoltárokon láthatjuk Szent László és Szent Adalbert szobraikat vagy a Czesztochowai Szűzanya képét. Egy Szent II. János Pál kápolna is van; a szent pápa 1993-ban a templomot főegyház-megyei társszékesegyházi rangra emelte.

Mi, magyar földön élő lengyelek a magyar ország vezetésnek köszönhetően megélhetjük nemzeti identitásunkat, kultúránkat, használhatjuk nyelvünket és gyakorolhatjuk vallásunkat. Néhány nap múlva – július 7-én lesz a 25. évfordulója annak, hogy a Magyar Parlament elfogadta a nemzetiségi törvényt. Az első lengyel önkormányzatok – köztük a lengyel – 1994-ben keletkeztek. Gratulállok mindazon önkormányzatoknak, amelyek az 1. ciklusban jöttek létre. Ekkor még csak viszonylag kevés önkormányzat létezett, a legtöbb önkormányzat – ebben lengyelek is – 20 éve keletkezett.

A lengyelség társadalmi életébe való bekapcsolódás sok embert ragadott magával. Mindenki számára, aki bekapcsolódott ebbe a tevékenységbe, új feladatok jelentek meg. Meg kellett ismerkedni a magyar jogrendszerrel, amely a magyar önkormányzatokra vonatkozott mind gazdasági, mind adminisztrációs téren. Mindenki, aki az önkormányzatokban kíván dolgozni, az itt élő lengyelség javát kívánja szolgálni és együtt kíván működni a magyarokkal a lengyel-magyar barátság jegyében.

Természetesen mindenkinek más elképzelése van, mindenki a saját elképzelése szerint tevékenykedik. Minden önkormányzat hol jobban, hol rosszabbul működött és nem csak azért, mert rossz döntéseket hoztak, hanem a rosszabb időszakok objektív okokra is visszavezethetők. Ilyenek az együttműködés a képviselőkkel, adminisztratív munkatársakkal vagy a helyi magyar önkormányzatokkal. Mindenkinek megvan az igaza, erről nagyon nehéz meggyőzni az embereket. Gyakran azon jó ötletek, amelyek a lengyel közösség javát szolgálhatnák, ki vannak nevetve, realizálásuk pedig blokkolva van. Még Jézust is elítélték kortársai rossz szándékai-

ért, tisztátalan lelkekkel való együttműködésért vagy istenkáromlásért.

Reménykednünk kell, mert a jó mindig győz, a hazugságok, valamint a rossz dolgok kiderülnek és mindig alulmaradnak.

Minden közös ünneplés alkalmat ad a reménységre, hogy a tevékenységek sokszínűségük ellenére rávilágítanak a közös célokra, amelyek Lengyelország és a Polonia céljait szolgálják, hogy ebben egyesülni tudunk és nyíltan meg tudunk oldani minden problémát.

*Małgorzata Soboltynski
OLÖ megbízott elnöke*

Spotkanie Polonii z Rzecznikiem narodowości polskiej A Polónia találkozás a parlamenti Szószólóval

8 czerwca w Domu Poselskim w Budapeszcie dr Rónayné Słaba Ewa, rzecznik narodowości polskiej w Zgromadzeniu Narodowym Węgier spotkała się z przedstawicielami środowiska polonijnego z terenu całych Węgier.

Na roboczym spotkaniu reprezentowane były stowarzyszenia: Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. Józefa Bema i Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha oraz Stowarzyszenie Kulturalne PoloniaNova, instytucje samorządu polskiego na Węgrzech (Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy i Polski Instytut Badawczy i Muzeum), Ogólnokrajowy Samorząd Polski, polskie samorządy narodowościowe z II, VIII, XII, XIV i XVIII dzielnicy Budapesztu, a także z województwa Borsod-Abaúj-Zemplén, z Egeru, Székesfehérváru, Veszprém, Győr, Esztergomu i Békéscsaba, przedstawiciele węgierskich mediów polonijnych oraz osoby prywatne.

Pierwsze po wiosennych wyborach parlamentarnych spotkanie w tak licznym gronie poświęcone było przede wszystkim omówieniu spraw związanych z przebiegiem i sposobami finansowania kampanii wyborczej, wyborowi

polskiego rzecznika i przedstawicieli innych narodowości, organizacji pracy rzeczników w Parlamencie i ich obowiązkach oraz oczekiwaniom Polonii wobec rzecznika obecnej kadencji.

Szczegółowo przeanalizowano rozmieszczenie geograficzne głosów oddanych na polską listę w wiosennych wyborach parlamentarnych i zadania, które w ich świetle stają przed węgierską Polonią w zbliżających się wyborach do samorządów lokalnych. Podkreślano, że wiele głosów zostało oddanych w miejscowościach, w których aktualnie nie ma lokalnych polskich samorządów, co wydaje się dawać realną szansę na potencjalne ich stworzenie w nadchodzącym cyklu.

Zwrócono też uwagę na potrzebę odpowiedniej kampanii informacyjnej przed kolejnym spisem powszechnym zachęcającej do zgłaszania przynależności do narodowości polskiej przy wypełnianiu kwestionariuszy.

Po raz kolejny została podniesiona kwestia przepisów prawnych dotyczących formy list narodowościowych, obowiązku głosowania na listę, a nie na osobę oraz obowiązku wyboru między głosowaniem na listę narodowościową a partyjną podczas węgierskich wyborów parlamentarnych jak i ich niewątpliwego wpływu na ilość wyborców rejestrujących się do głosowania na polską listę.

Druga część spotkania dotyczyła planów na przyszłość.

Podniesiono kwestię projektów programów na rok bieżący i wyboru możliwości ich finansowania z podkreśleniem ważności

jesiennych obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości oraz stopnia zaawansowania dotychczasowych prac organizacyjnych z nimi związanych.

Wszyscy zebrani byli zgodni, że tego typu spotkania są bardzo potrzebne, że powinny odbywać się regularnie, kilka razy w roku, gdyż będąc świetną platformą komunikacji między rzecznikiem a środowiskami polonijnymi mogą być również forum wymiany doświadczeń i rozwiązywania bieżących problemów węgierskiej Polonii.

(red.)

Június 8-án a budapesti Képviselői Irodaházban dr. Rónayné Słaba Ewa lengyel nemzetiségi szószóló találkozott a magyarországi Polónia képviselőivel.

Jelen voltok a Bem József LKE, a Szent Adalbert Egyesület, a PoloniaNova, a polóniai önkormányzati intézmények (LKK, Lengyel Kutatóintézet és Múzeum), az Országos Lengyel Önkormányzat, a II., VIII., XII., XIV., XVIII. kerületi és a BAZ megyei, egri, székesfehérvári, veszprémi, győri, esztergomi és békéscsabai lengyel önkormányzatok képviselői, nemzetiségi média valamint magánszemélyek.

A találkozáson szó esett a nemzetiségi szószóló választási kampánnyal kapcsolatos ügyekről, valamint a polónia részéről a szószóló felé jelzett elképzeléseikről, illetve a Lengyelország függetlensége elnyerésének 100. évfordulójával kapcsolatos programok projektjeiről is.

Obradował OSP Ülésezett az OLÖ

30 czerwca – na nadzwyczajnym posiedzeniu – zebrał się w Budapeszcie Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech. Na posiedzeniu obecnych było 13 radnych OSP oraz rzecznik Narodowości Polskiej dr Rónayné Słaba Ewa.

Podczas posiedzenia obecni radni jednogłośnie (13 głosami) przyjęli bilans Samorządu za rok 2017.

Do grona radnych OSP dołączyła – z listy PSK im. J. Bema – Mónika Právic, która tego dnia złożyła przysięgę i została pełnoprawnym radnym.

Przewiduje się, że kolejne plenarne posiedzenie Samorządu oraz wybór jego nowego przewodniczącego odbędzie się po przerwie wakacyjnej.

Június 30-án Budapesten rendkívüli közgyűlésen ülésezett az Országos Lengyel Önkormányzat. Az ülésen 13 önkormányzati képviselő volt jelen, illetve részt vett dr. Rónayné Słaba Ewa nemzetiségi szószóló is.

A képviselők egyhangú döntéssel elfogadták a 2017-es zárszámadást.

A képviselők közé csatlakozott Právic Mónika, akit a Bem listájáról delegáltak a közgyűlésbe és aki e napon letette a képviselői esküjét.

A következő rendes közgyűlésen – amely várhatóan a nyári szünet után lesz – megválasztják az OLÖ új elnökét is.

(b.)

Twórcy polskiej niepodległości

1 czerwca, w roku obchodów 100-lecia niepodległości Polski Samorząd Narodowości Polskiej III dzielnicy Budapesztu w Óbudai Civil Ház zorganizował wernisaż wystawy poświęconej twórcom polskiej niepodległości.

Na wystawie prezentowanych jest 16 grafik – portretów ojców polskiej niepodległości: wojskowych, dziennikarzy, polityków, artystów. Ich autorką jest Veronika Nyirő.

Wystawę otworzyła dyrektor budapeszteńskiego Instytutu Polskiego Joanna Urbańska.

A lengyel függetlenség megteremtőinek arcképcsarnoka címmel nyílt kiállítás Óbuda-Békásmegyer Lengyel Nemzetiségi Önkormányzata szervezésében június 1-én az Óbudai Civil Házban.

A 16 darab A3 méretű arckép azon katona-, politikus-, újságíró-, és művészhozzései, közszerelőit mutatja be, akik a történelemformáló 1917-1921-es évek folyamán előkészítették, megvalósították és megvédték Lengyelország függetlenségét és területét. A grafitrajzok alkotója Nyirő Veronika rajzművész, aki arcképeinek hőseit történelmi ismeretei és kutatásai alapján választotta ki, portréit pedig biztos kézzel és magas szintű szaktudással, apró részletekig menő precizitással kelti szinte életre. Mindegyik kép alatt egy táblán a történelmi személyiség rövid életrajza is olvasható.

A kiállítást Joanna Urbańska, a budapesti Lengyel Intézet igazgatója nyitotta meg.

Máté Endre
fot. Antal István

Święty Stefan w węgierskiej sztuce

24 czerwca Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy w Budapeszcie filia Óhegy u 11, zorganizował wernisaż wystawy „Święty Stefan”. Wystawę otworzyła Klára Koltayné Zolder, a oprawę muzyczną wydarzenia zapewniła Eszter Semes-Bogya, piosenkarka i rzeźbiarka.

Autorami prezentowanych na wystawie prac są węgierscy artyści z Klubu „Corvin” działającego w XVI dzielnicy Budapesztu. Współpraca z nimi sięga w przeszłość już 20 lat i dzięki niej do tej pory udało się zorganizować wiele wspaniałych wystaw zarówno w Domu Polskim jak i w Krakowie.

Święty Stefan – Vajk, bo tak brzmiało jego pogańskie imię – przyjął sakrament chrztu z rąk świętego Wojciecha i wtedy otrzymał imię Stefan. Imię to pochodzi od greckiego słowa stefanos, co oznacza ukoronowany. Dawniej wybór imienia nie był sprawą przypadkową. Miało ono bowiem być wyznacznikiem losów osoby, która je otrzymała, a zatem celem Stefana miało być podniesienie Węgier do rangi królestwa i rzeczywiście święty Stefan był pierwszym królem tego państwa.

Postać św. Stefana zawsze stanowiła popularny motyw w sztuce węgierskiej nie tylko malarskiej, ale również w muzyce. Znana jest opera „Król Stefan” skomponowana przez Ferencę Erkelę jak również uwertura do opery Król Stefan – Ludwiga van Beethovena. Należy także wspomnieć o licznych pomnikach św. Stefana występujących na terenie całej Węgier.

Już coroczną tradycją jest w czerwcu składanie wiązek kwiatów przy kopijniku znajdującym się przed Polskim Kościołem upamiętniającym bohaterów Poznańskiego Czerwca oraz Węgierskiej Rewolucji 1956 roku. Tym razem kwiaty złożyliśmy razem z artystami z Klubu „Corvin” i braćmi Węgrami ze Stowarzyszenia 56’.

*Małgorzata Soboltyński
zdj. Barbara Pál*

Pamięci Poznańskiego Czerwca

W Budapeszcie jest kilka symbolicznych miejsc związanych z polską pamięcią 1956 roku.

Jedno z nich znajduje się przy Kościele Polskim, gdzie 24 czerwca po mszy świętej dopołudniowej, odbyła się uroczystość składania wieńców, w której obok wiernych z naszej polskiej parafii uczestniczyli członkowie Związku 56 roku z dzielnicy Kőbánya, SNP X dzielnicy i Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha. Okolicznościową modlitwę wygłosił proboszcz Polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech ks. Krzysztof Grzelak.

Miejsce to ma 2 letnią historię – 26 czerwca 2016 roku odsłonięto kopijnik upamiętniający 60. rocznicę wybuchu powstania w Poznaniu i na Węgrzech. Autorem kopijnika jest Sándor Nagy, a inicjatorem jego powstania węgierski samorząd na Kőbánya przy wsparciu Związku 56 roku. Na tablicy umieszczonej przy kopijniku widnieje dwujęzyczny napis: „1956-2016 na upamiętnienie 60 rocznicy wydarzeń Poznańskiego Czerwca '56”.

(b.) zdj. Barbara Pál

II. Rákóczi Ferenc nyomában

A „Sto Lat” Lengyel–Magyar Baráti Társaság pünkösdkor indult Délkelet-Lengyelországba.

Ležajskban most a sörgyárat, majd annak múzeumát látogattuk meg, sőt frissen főzött sört is kóstolhattunk. A bernardinus kolostor híres bazilikájában fantasztikus orgona-hangversenyen vehettünk részt. Az ezüst-hangú orgona 1680-ból való, igazi unikum! Nagy élményt jelentett az is, hogy két éjszakára az ezeréves Jarosławban, a Szent Miklós dombján emelt bencés apátságban szállhattunk meg. A szabadságharc leverése után II. Rákóczi Ferenc is lakott itt. Emléktábláját megkoszorúztuk, múzeumát megtekintettük. Fölkerestük a belvárosi kopjafát és a „Két Tölgy” szobrát is, mely a magyar és a lengyel nép történelmi kapcsolatát szimbolizálja. Megcsodáltuk a város hangulatos főterét, rangos műemlékeit, középkori pincerendszerét; az utolsó este pedig a Jarosławi Lengyel–Magyar Barátság egyesület vezetőivel találkozhattunk. A harmadik napot a tavaszi színekben pompázó Beszkidekben töltöttük, s a Solina-tó festői panorámájával vehettünk búcsút a szívnknek oly kedves Lengyelországtól.

Bárkányi Wiesława

Dzień dziecka na lotnisku

Tradycją Ogólnokrajowej Szkoły Polskiej na Węgrzech jest wspólne świętowanie ważnych dla społeczności uczniowskiej uroczystości.

Nie inaczej było i tym razem, kiedy to z okazji obchodów Dnia Dziecka do Budapesztu zjechali uczniowie, rodzice i nauczyciele ze wszystkich oddziałów placówki. Tegorocznemu świętowaniu gościnnie miejsca użyczyło najstarsze węgierskie lotnisko – Budaörsi Repülőtér.

Można powiedzieć, że tego dnia najmłodsza Polonia węgierska połączyła przysłowiowe przyjemne z pożytecznym w idealny sposób – mądrym i ciekawym atrakjom nie było końca.

Dzieci poznając historię związków polskiego i węgierskiego lotnictwa zwiedzały zabytkowy budynek lotniska i dowiedziały się, że jedną z pierwszych linii lotniczych latających do Budapesztu był polski LOT, po czym odwiedziły hangar gdzie z bliska mogły obejrzeć wiele typów samolotów - pytaniami (i odpowiedziami) nie było końca.

W świetnie skonstruowanym programie dnia nie zabrakło również czasu na ekologię i działalność kreatywną – dzieciaki budowały modele samolotów z odpadów, jak również na naprawę zaawansowaną technikę – w budynku lotniska odbyły się, cieszące się wielkim zainteresowaniem i dziewczynek i chłopców warsztaty z programowania.

Po dniu pełnym wrażeń jeden z uczniów świetnie oddał fantastyczny nastrój tegorocznego szkolnego Dnia Dziecka – Świetnie jest spędzać fajny czas z przyjaciółmi!

(red.)

Piknik rodzinny z okazji Dnia Dziecka

Blisko osiemdziesięcioro dzieci i rodziców bawiło się wspólnie 2 czerwca w Bókay Kalandpark na pikniku zorganizowanym z okazji Dnia Dziecka. Tym razem impreza odbyła się na sportowo i rodzinnie. Dzieci skakały na trampolinie, bawiły się na placu zabaw i wspinały w parku wspinaczkowym pod okiem instruktorów i kibicujących im rodziców.

Pokonanie niemal dwugodzinnej trasy wspinaczkowej było nie lada wyzwaniem. Dzieci, ubrane w specjalne uprząże i ochronne kaski, z wypiekami na twarzy wspinały się coraz wyżej i wyżej. Finiszem był szybki zjazd tuż nad głowami piknikujących rodziców – niektórzy z nich gorąco dopingowali swoje pociechy, inni w tym czasie zaślaniały oczy, nie mogąc uwierzyć, że ich dzieci samodzielnie pokonały tak trudną trasę.

Młodsze rodzeństwo w tym czasie wyczarowywało ogromne bańki mydlane i bawiło się z dużymi maskotkami – przyjaznym Kubusiem Puchatkiem oraz rozbrykanym Tygrysiem, które także zawiązały tego dnia w Kalandparku.

Wśród atrakcji przygotowanych dla młodszych uczestników pikniku były także konkursy zręcznościowe, malowanie twarzy oraz wspólne przeciąganie liny z dorosłymi – okazało się, ku ucieście dzieci, że w tej dyscyplinie są równie doskonałe jak we wspinaniu i przy odrobinie pomocy pluszowych maskotek Kubusia i Tygrysa oraz starszych kolegów i koleżanek, mogą bez problemu pokonać dorosłych.

Wśród uczestników pikniku byli zarówno uczniowie SPK Polskiej Szkoły w Budapeszcie i ich rodzeństwo, jak i goście specjalni – grupa dwadzieścioro dzieci z Miskolca zaproszonych na tę imprezę przez Samorząd XVIII Dzielnicy. Dla gości z Miskolca wizyta w Budapeszcie była pod wieloma względami wyjątkowa. Oprócz wielu atrakcji w Kalandparku, dzieci zostały także zaproszone do zwiedzenia węgierskiego Parlamentu, które odbyło się dzięki pomocy i uprzejmości Ewy Słabej Rónayné, Rzecznika Narodowości Polskiej.

Jak wiadomo, pobyt i aktywna zabawa na świeżym powietrzu wzmagają apetyt. Na zgłodniałych czekało przepyszne jedzenie, w tym pachnące polskie kiełbaski z różną, paszteciki z kapustą oraz, jak wiadomo, obowiązkowo na piknikach – gorący gulasz. W menu znalazło się też nieoficjalnie słodkie co nieco, choć rodzice czujnie pilnowali, by dzieci jadły raczej jabłka niż słodycze. W udanej zabawie nie przeszkodził piknikowiczom nawet drobny deszcz, który przez chwilę sięgnął z nieba.

Janusz Korczak napisał niegdyś: „Jeśli umiecie diagnozować radość dziecka i jej natężenie, musicie dostrzec, że najwyższą jest radość pokonanej trudności, osiągniętego celu, odkrytej tajemnicy. Radość tryumfu i szczęście samodzielności, opanowania, władania”. „Mamy nadzieję, że i starsze i młodsze dzieci w dniu swojego święta poczuły, jak są ważne dla nas wszystkich i poprzez nowe doświadczenia zobaczyły, jak bardzo są samodzielne i odważne.” – mówi Katarzyna Balogh, współorganizatorka Dnia Dziecka.

(red.)

Impreza została zorganizowana wspólnie przez Samorządy Narodowości Polskiej XVIII i II Dzielnicy Budapesztu, Stowarzyszenie Kulturalne Polonia Nova oraz SPK Szkołę Polską przy Ambasadzie RP w Budapeszcie. Środki na jej sfinansowanie pochodziły z dotacji od Węgierskiego Ministerstwa Zasobów Ludzkich (Emberi Erőforrások Minisztériuma) oraz ze wsparcia SNP XIII i III dzielnicy Budapesztu.

Konferencja Lokalnego Ośrodka Metodycznego Pożegnanie z programem Erasmus+

Weekend 12-13 maja obfitował w Ogólnokrajowej Szkole Polskiej na Węgrzech w wydarzenia edukacyjne adresowane, zarówno do uczniów, jak i nauczycieli.

W sobotę, o godzinie 10:00 rozpoczęły się interaktywne warsztaty historyczne na temat, czym jest wolność – jest to oferta edukacyjna Muzeum J. Piłsudskiego w Sulejówku skierowana do młodszych i starszych uczniów.

Zajęcia poprowadziły edukatorki z tego muzeum. Dwie przemile Panie, tryskające energią i niesamowitymi pomysłami, szybko podbiły serca naszych uczniów, proponując dalekie od szkolnej rutyny sposoby przekazywania i zdobywania wiedzy historycznej.

Dobrze się więc stało, że na lekcje przyjechali uczniowie ze wszystkich oddziałów szkoły, zwłaszcza, że warsztaty były częścią szkolnych obchodów 100 rocznicy odzyskania niepodległości.

Po obiedzie uczniowie powrócili do domów, zaś grono nauczycielskie, (w tym – zaprzyjaźnione z nami i miłe naszym sercom nauczycielki z Czarnogóry: Wanda Vujisić i Teresa Medojević) mogło rozpocząć szkolenie, które odbyło się w ramach działalności Lokal-

nego Ośrodka Metodycznego (Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli).

Jako pierwsza – Basia Viragh – poprowadziła warsztaty na temat, „Jak pisać komentarz do tekstu literackiego” (wybrała teksty współczesne o różnorodnej tematyce i stylistyce). Następnie Ania Lang i Ania Petrovics zaprezentowały aktywne metody nauki ortografii, czyniąc to w sposób ciekawy i zabawny.

Niedzielę zaś przeznaczylimy na przedstawienie efektów projektu Erasmus+, w którym nasza szkoła brała udział przez ponad rok.

Teraz, po jego zakończeniu naszym obowiązkiem stało się zapoznanie innych z rezultatami wspólnej pracy intelektualnej nauczycieli z Wilna, Warszawy i Węgier.

To spotkanie, łączące formę konferencji z warsztatami, adresowane było do kadry zarządzającej, pedagogów i nauczycieli szkół i instytucji edukacyjnych oraz przedstawiciela ambasady RP. Zaproszenie zostało więc skierowane do szerokiego grona osób wszystkich zainteresowanych edukacją.

Tę część konferencji poprowadziła Alina Papiewska. Przedstawiła zebranym stronę internetową www.e-akademia.net stworzoną na potrzeby projektu. Można na niej znaleźć i pobierać gotowe scenariusze lekcji historii, matematyki i przedsiębiorczości, filmy, zdjęcia etc. Opowiedziała zebranym jaka idea przyświecała twórcom portalu oraz samych lekcji, które zostały na nim umieszczone. Zademontrowała, jak tworzyć atrakcyjne materiały dydaktyczne, jak je rozbudowywać, jak dodawać własne materiały na portal stworzony w ramach projektu. Zapoznała nas również z ofertą Liceum Polonijnego z Warszawy.

Uczestnicy Konferencji wrócili do swoich szkół zadowoleni i uzbrojeni w nowe narzędzia dydaktyczne.

Basia Viragh

#PL100 Stulecie polskiej niepodległości

W listopadzie 1918 roku, po 123 latach nieobecności na mapach politycznych Europy, Polska odzyskała upragnioną niepodległość. Była to zasługa wytrwałości aktywnej części polskiego społeczeństwa, które w okresie niewoli przekazywało nowym generacjom Polaków przywiązanie do języka, tożsamości i kultury narodowej.

Narodowe Święto Niepodległości od 1937 roku jest obchodzone corocznie w dniu 11 listopada, jednakże w bieżącym roku, ze względu na okrągłą rocznicę tego wydarzenia, wyjątkowo uroczyste obchody trwają przez cały rok.

Budapeszt jest jednym z miast, które wspólnie z Polską świętowały to wyjątkowe wydarzenie w ramach imprezy Niepodległa Polska w filmie i muzyce na terenie lotniska Budaörs, w XI dzielnicy Budapesztu – jest to nie tylko najstarszy port lotniczy na Węgrzech, lecz także pierwsze międzynarodowe lotnisko w kraju, zbudowane w latach 1935-1937.

Polska kultura międzywojenna była wizytówką II Rzeczypospolitej na świecie dlatego też muzyka jazzowa, kino okresu międzywojennego i wystawa na zabytkowym lotnisku w otoczeniu

samolotów to wydarzenia, które wpisały się w obchody tej wyjątkowo ważnej dla Polski rocznicy.

W sobotę 2 czerwca, polski zespół jazzowy 100nka zaprezentował muzykę okresu dwudziestolecia międzywojennego zdominowaną przez awangardę jazzową. Zespół aktywnie działa na rynku muzycznym od 2004 roku i współpracuje z gwiazdami polskiej i amerykańskiej sceny jazzowej, m.in. Mikołajem Trzaską, Antonim Gralakiem, Tomaszem Stańko czy Herbem Robertsonem. Na koncercie – przeniesionym ze względu na niepogodę ze sceny plenerowej do zabytkowego hangaru – zagrał improwizowaną muzykę lat 30.

Drugim ważnym elementem wydarzenia było zwrócenie uwagi na dorobek kulturalny kina polskiego okresu dwudziestolecia międzywojennego, do którego w 1927 roku wprowadzono dźwięk i kolor. Wtedy to pojawiły się pierwsze gwiazdy kinowe, zaczęły powstawać pierwsze gatunki filmowe – nieme i dźwiękowe – oraz kino poklatkowe, głównie czarno-białe i ubogie w środki, lecz jednak ponadczasowe.

Spośród bardzo bogatego polskiego dorobku kinowego w weekend 2 i 3 czerwca zapre-

zentowane zostały trzy filmy powstałe w Polsce w okresie dwudziestolecia międzywojennego: Czy Lucyna to dziewczyna? (1934), Ada! To nie wypada! (1936), Zapomniana melodia (1938) oraz jeden węgierski film – Áll a bál, kręcony w Warszawie w 1939 roku. Mogliśmy w nim obejrzeć kilka pięknych stołecznych budynków w czasach ich świetności, przyrzyć się strojom z epoki i podziwiać urodę ówczesnych aktorek.

Odzyskanej wolności towarzyszył nastrój głębokiego wzruszenia i entuzjazmu Polaków. Wtedy to rodziła się współczesna nauka, technika, nurty filozoficzne, różne gałęzie sztuki i powstawały niezapomniane – rozpoznawalne do dziś – melodyjne piosenki rozpowszechnione dzięki popularnym tytułom filmowym.

Wszystkie odzwierciedlają ducha tamtych czasów ponieważ kinematografia i muzyka były wtedy ze sobą nierozzerwalnie związane. Dlatego też pomiędzy projekcjami filmów prezentowaliśmy piękne aranżacje piosenek z płyty „Kino Mocne” Dariusza Makaruka i Roberta Brylewskiego.

Zawarte na niej piosenki to współczesna interpretacja największych przedwojennych

11.11 / 1918-2018

Niepodległa Polska w filmie i muzyce

2-3/06/2018

Lotnisko
Budaörs,
XI dzielnica
Budapesztu,
Węgry

STULECIE
ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI
1918-2018

KRÓNIKA

szlagierów polskiego kina, a teksty tych utworów znamy m.in. z wykonań Eugeniusza Bodo, Hanki Ordonówny, Toli Mankiewiczówny czy Hanny Brzezińskiej.

W projekt zaangażowali się tacy artyści jak Czesław Mozil, Wojtek Mazolewski, Tomek Lipiński, Asja Czajkowska, Magda Dąbrowska i Michał Urbaniak. Makaruk improwizuje z dźwiękami w sposób abstrakcyjny, dzięki czemu współczesność przeplata się z tradycyjnym brzmieniem przedwojennych kompozytorów.

Całość wydarzenia dopełniła wystawa zorganizowana i przygotowana przez Milenę Wartecką: „Lotnisko Budaörs – Krok ku nowoczesności”, na której obejrzelśmy zdjęcia ze zbiorów węgierskiego archiwum fotograficznego Fortepan pokazujące początki działania tego pierwszego międzynarodowego portu na Węgrzech.

Oddano je do użytku w 1937 roku i od razu zostało ogłoszone architektoniczną perełką węgierskiego modernizmu. Jedną z pierwszych linii lotniczych, które operowały na lotnisku były Polskie Linie Lotnicze LOT, co zostało uwiecznione na zdjęciu z 1938 roku.

Organizatorami obchodów stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości była Fundacja Rozwoju Inicjatyw Kreatywnych z Kalisza wraz z Budaörsi Repülőtérért Alapítvány. Wydarzenie zostało objęte patronatem honorowym Jerzego Snopka – Ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej w Budapeszcie oraz Ewy Rónay – Rzeczniczki Narodowości Polskiej w parlamencie węgierskim.

Partnerami wydarzenia byli Aeroglobe, Instytut Polski w Budapeszcie, InArt Alapítvány, Fortepan, Filmarin, Media craft, Goldtimer Foundation, FINA, Magyar Nemzeti Filmalap – Filmarchívum Igazgatóság. Partnerami medialnymi byli: miesięcznik „Polonia Węgierska”, polski program radia MTVA Magyar rádió – Lengyel adó oraz portale internetowe polonia.hu, minalunk.hu, calisia.pl oraz xpatloop.hu. Telewizyjną zapowiedź wydarzenia przedstawił program Halo Polonia z TVP Polonia, natomiast relację – POLONIA24 oraz BVTV Budaörsi Városi Televízió.

Serdecznie dziękuję wszystkim gościom, którzy odwiedzili lotnisko by wspólnie świętować niepodległość naszego kraju

oraz wszystkim osobom zaangażowanym w realizację tego wydarzenia. Szczególne podziękowania należą się Milenie Warteckiej, Piotrowi Bedyńskiemu oraz pracownikom Instytutu Polskiego. Szczegółowe informacje o programie można znaleźć na stronie wydarzenia:

www.fuggetlengyelorszag.hu

Mira Starobrzańska
zdj. fortepan

Sfinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2021, w ramach programu dotacyjnego IAM „Kulturalne pomosty”.

niepodległa

LENGYELORSZÁG
A FÜGGETLENSÉG
VISSZASZERZÉSÉNEK
100. ÉVFORDULÓJA

CULTU
RE.PL INSYTYTUT
ADAMA
MICKIEWICZA

**Lengyelország.
A függetlenség
visszaszerzésének
100. évfordulója.**

2018. június 2-3.

Taste Poland – rozkosz podniebienia – polskie przysmaki w Budapeszcie

z Tamássem Pellérdim

– koordynatorem wizyty polskich szefów kuchni na największym wydarzeniu kulinarnym na Węgrzech – Gourmet Fesztival rozmawia Mira Starobrzańska

– *Czym jest Gourmet Fesztival?*
– To miejsce, gdzie prezentują się najlepsze restauracje, cukiernie i winiarnie. Festiwal wprowadza także aktualne i sezonowe przysmaki, prezentuje zarówno najlepszą międzynarodową gastronomię, jak i autentyczną światowej klasy gastronomię węgierską w Budapeszcie.

– *W jakim celu spotykają się restauratorzy?*
– Główną misją jest oferowanie wszystkiego, co najlepsze i najwyższej jakości.

– *Co cieszy się największą popularnością?*
– OTP Bank Gourmet Festival odbywał się w weekend w dniach 17-20 maja na terenie Millenáris Park co było zachętą dla całych rodzin do tej wspaniałej kulinarnej przygody, w której można było spotkać się nie tylko najlepszą węgierską gastronomią, ale także z najlepszymi kucharzami i restauratorami z całego kraju. W atmosferze pikniku można było poznać główne wątki tego roku czyli pierogi, kawior i wino musujące.

– *Nie obeszło się bez VIPów tej branży...*
– Tak, z restauracji Steirereck – znajdującej się w pierwszej 10tce najlepszych restauracji na świecie – przyjechał dwukrotnie nagrodzony gwiazdką Michelin'a szef kuchni, Heinz Reitbauer, który jest niewątpliwym celebrytą tej branży.

– *Co daje taka gwiazdka?*
– Gwiazdki Michelin to system oceny używany przez czerwony

przewodnik Michelin do oceny restauracji pod względem ich jakości. Przewodnik został pierwotnie opracowany w 1900 roku, aby pokazać francuskim kierowcom, gdzie znajdują się lokalne udogodnienia, takie jak restauracje i mechanicy. Jako system oceny restauracji został po raz pierwszy wprowadzony w 1926 roku.

Według Przewodnika jedna gwiazdka oznacza „bardzo dobrą restaurację”, dwie gwiazdki to „doskonała kuchnia warta objazdu”, a trzy gwiazdki to „wyjątkowa kuchnia warta specjalnej podróży”. Z biegiem lat Przewodnik Michelin'a stał się biblią smakoszy, a gwiazdki – mapą dla najbardziej wykwintnych podniebień. Lista restauracji oznaczonych gwiazdką jest aktualizowana raz w roku.

– *Byli tu też reprezentanci Polski.*
– Owszem, prezentowali się czterej szefowie kuchni ze wszystkich polskich restauracji w kategorii Bib Gourmand.

– *Co to znaczy?*
– Kategoria Bib Gourmand w Przewodniku Michelin'a oznacza restauracje oferujące „wyjątkowo dobre jedzenie w umiarkowanych cenach”. W Polsce otrzymały tę ocenę cztery miejsca: Ale Wino, Brasserie Warszawska, Butchery & Wine oraz Kieliszki na Próżnej.

– *Jak prezentowali się polscy kucharze?*
– Osoby, które zarejestrowały się z wyprzedzeniem mogły zjeść specjalnie przygotowaną

INTERJÚ

przez nich kolację. Szefowie kuchni z warszawskich restauracji prezentowali swe umiejętności dla węgierskich smakoszy i koneserów. Wystąpili też na scenie, by opowiedzieć o współczesnej polskiej gastronomii. Przygotowali także posiłek z sezonowych warzyw.

– *Była to kuchnia polska czy węgierska?*

– Szczególną cechą tego wydarzenia jest to, że po raz pierwszy szefowie kuchni spotkali się, aby wspólnie przygotować wielodaniową kolację. Do potraw ugotowanych z polskich składników podawano węgierskie wina, polecane przez szefów kuchni i sommelierów.

– *Eksperyment się udał, jaki będzie następny krok tej współpracy?*

– To było bardzo udane przedsięwzięcie. Jestem bardzo zadowolony widząc jak rozwija się współpraca pomiędzy Polską i Węgrami na polu kulinarnym, foodtraveling, wymiana między szefami kuchni i restauratorami z obu krajów, a także rozwój fine dining. Moim celem jest organizowanie dwóch takich imprez w ciągu roku.

– *Czym jest fine dining?*

– Fine dining to wykwalifikowane restauracje. Wystrój takich restauracji wykonany jest z materiałów wyższej jakości, to lokale o określonych zasadach stołowania, gdzie klient zapoznaje się z najwyższej jakości składnikami, topowymi nowościami; są tam bardzo dobrze wykształceni szefowie kuchni, którzy testują sezonowe składniki, zmieniają kartę dań

w zależności od tego, co jest w danym okresie najlepsze i najsmaczniejsze. Warto pamiętać, że również odpowiednio dobrane wino odgrywa w tym bardzo ważną rolę.

– *Skąd wziął się pomysł, by przywieźć tu Polaków?*

– Pierwszy live cooking na tym Festiwalu organizowałem kilka lat temu. Polscy szefowie kuchni są tu doceniani, nagrodzeni i uznani. I sami są otwarci i zainspirowani kiedy wykorzystują nowe, np. węgierskie składniki. Lubią eksperymentować.

– *Czy jednak "Polak, Węgier...?"*

– Tak, po zeszłorocznym Festiwalu zadzwonił do mnie główny organizator i zapytał: "Tamás, jaki plan masz na przyszły rok?" Węgrzy doceniają wiedzę i umiejętności polskich szefów kuchni. Poza tym Gourmet Festival skupia najlepszych restauratorów na Węgrzech i przyciąga tysiące wytrawnych smakoszy z całego kraju, w 2017 odwiedziło go 22.000 zamożnych smakoszy i prawdziwych poszukiwaczy doskonałości smaku.

– *A czy Polacy znają kuchnię węgierską?*

– Coraz bardziej. Cieszę się, że w warszawskich restauracjach jest coraz więcej węgierskich win z najlepszych winnic w kraju. Poza tym ta relacja działa w dwie strony – tutejsze restauracje otwierają się coraz bardziej na polskie przysmaki, szczególnie na świeże kurki, marynowane grzyby, twaróg, wędzone ryby i prawdziwe jagody leśne. Ponadto odległości między tymi dwoma krajami nie są wielkie, co sprzyja podróżom.

– *Podróżom kulinarnym?*

– Oczywiście! Food traveling na Węgrzech i w Polsce jest znacznie tańszy niż np. Paryż czy Londyn, nie tylko za sprawą tanich linii lotniczych. Jedzenie też jest znacznie tańsze w porównaniu z innymi stolicami Europy. Poza tym chodzi też o wymianę międzynarodową, wzmocnienie relacji, turystykę, handel. Jedzenie to część naszej kultury. Węgier w Polsce odwiedzi dobrą restaurację, ale też muzeum, Halę Mirowską i zrobi zakupy. To wszystko jest ze sobą połączone.

– *Co najczęściej jedzą Węgrzy w Warszawie?*

– Karkówkę, pierogi z grzybami leśnymi, bo boczniki i pieczarki to nie grzyby (śmiech). Węgrzy uwielbiają też pączki z różą z Chmielnej.

Mira Starobrzańska
zdj. krytykarulina.com

Tamás Pellérdi od 20 lat pracuje w branży gastronomicznej, prowadził kawiarnię *café.hu* w Instytucie Węgierskim w Warszawie, pracował jako szef kuchni w węgierskich restauracjach, od kilku lat zajmuje się sprowadzaniem węgierskich produktów spożywczych do polskich restauracji i polskich artykułów do węgierskich lokali gastronomicznych. Od ponad dziesięciu lat mieszka w Polsce i zajmuje się budowaniem mostu gastronomicznego pomiędzy Polską i Węgrami.

Pobyt polskich kucharzy został zorganizowany przez Fundację Lotniska Budaors ze środków Ambasady Polskiej na Węgrzech, przy współpracy Instytutu Polskiego w Budapeszcie.

Europejskie śniadanie (również) po polsku

W niedzielne przedpołudnie 3 czerwca Instytut Polski w Budapeszcie wraz z czterema innymi zagranicznymi instytutami kultury zaprosił na Europejskie Śniadanie w Szimpla Kert – kultowym „pubie w ruinach”.

Zainteresowanie wydarzeniem przerosło oczekiwania organizatorów – wydano kilkaset porcji

w ciągu zaledwie dwóch godzin! Wśród gości – obok tłumnie odwiedzających to miejsce zagranicznych turystów i mieszkańców śródmieścia Budapesztu – można było spotkać naprawdę liczną grupę przedstawicieli węgierskiej Polonii.

Projekt miał wymiar europejski i odbył się pod auspicjami EUNIC Hungary – stowarzyszenia zagranicznych instytutów kultury działających na Węgrzech – w ramach Miesiąca Tradycji (Háhó Európa!), czyli serii wydarzeń w maju i czerwcu nawiązujących do Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego, który obchodzony jest w 2018 roku z inicjatywy Komisji Europejskiej.

– Już w ubiegłym roku EUNIC Hungary zdecydował, że Háhó Európa! obejmie cztery dziedziny niematerialnego dziedzictwa ludzkości, tj. rzemiosło, muzykę, teatr i gastronomię. W przypadku gastronomii przekonaliśmy naszych partnerów, aby zorganizować weekendowe śniadanie na wzór popularnych w Polsce targów śniadaniowych – powiedział Jarosław Bajaczyk, zastępca dyrektora Instytutu Polskiego. Każde z pięciu stoisk – polskie, czeskie, francuskie, izraelskie i rumuńskie – zaprezentowało typowe potrawy śniadaniowe ze swoich krajów.

Na polskim skosztować można było chleba na zakwasie z mąki pełnoziarnistej, kiełbasę białą i podwawelską, wędliny, pasztet, twarożki w wersji słodkiej i słonej, a także ciasteczka owsiane z żurawiną domowego wypieku. Wśród napojów znalazły się soki z wiśni i czarnej porzeczki. Wszystkie potrawy zaprezentowane zostały na porcelanie z Bolesławca.

Na zamówienie Instytutu Polskiego produkty przygotowała Maja Wanot, Polka od dwóch lat prowadząca w Budapeszcie cukiernię – piekarnię Majecsko Made With Love.

Izraelczycy zaserwowali szakszuke, Rumuni mamałygę z bryndzą, a Czeši kołacz z powidłami i kruszonką. Natomiast francuskie tarty z owocami przygotował szef kuchni ambasadora Francji Jérôme Szkuta.

Ważnym partnerem projektu był Szimpla Kert, słynny ośrodek kultury założony w latach 90-tych w zdewastowanej kamienicy. Zapoczątkował modę na „puby w ruinach” (romkocsmak/ruin pubs), które współcześnie stanowią jedną z najbardziej rozpoznawalnych atrakcji turystycznych stolicy Węgier.

W każdą niedzielę w Szimpla odbywa się targ producentów żywności, który przyciąga kilkutyśięczną publiczność. Szimpla chętnie angażuje się w akcje społeczne, zapraszając do współpracy organizacje charytatywne.

Cały dochód z Europejskiego Śniadania został przekazany na wsparcie fundacji Igazgyöngy Alapítvány, która opiekuje się dziećmi z ubogich rodzin we wschodniej części Węgier.

źródło: Instytut Polski

Háhó Európa
Kulturális Reggeli
Cultural Breakfast
2018. június 3.
Szimpla
#heritageconnects

II Polonijny Festiwal Polskiej Piosenki – Opole 2018

11 czerwca zakończył się II Polonijny Festiwal Polskiej Piosenki – Opole 2018, zorganizowany przez Opolski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

W koncercie galowym festiwalu wzięło udział 44 wykonawców z 12 krajów.

Zwyciężczynią tegorocznego festiwalu została Justyna Kmieć z Wiednia za wykonanie piosenki „Polska Madonna”. Drugie miejsce zdobył zespół Art of Music z Litwy, a trzecie Olga Pczycka z zespołem „Premiera” z Białorusi. Nagrodę prezesa Radia Opole Piotra Moca – w postaci sesji nagraniowej w legendarnym Studiu M im. SBB – otrzymały Klaudia Kocel i Sylwia Kobus z Paryża. Polskie Radio w Górnej Austrii ufundowało laureatce z Wilna Annie Mora wraz z osobą towarzyszącą 4-dniowy pobyt w Linzu podczas eliminacji do III Polonijnego Festiwalu Polskiej Piosenki w Opolu.

źródło: Wspólnota Polska

Węgierska młoda Polonia debatowała w Wiedniu

Przedstawiciele młodej węgierskiej Polonii wzięli udział w III Konferencji Forum Młodej Polonii – Jesteśmy przyszłością, która miała miejsce w Wiedniu w dniach 8-10 czerwca.

Tegoroczna edycja spotkania, nosząca tytuł „Młoda Polonia – w stulecie odzyskania niepodległości przez Polskę”, obfitowała w historyczne referaty, dyskusje panelowe oraz warsztaty coachingowe dotyczące polskiej tożsamości.

Uczestnicy mieli okazję nie tylko lepiej poznać polską historię podczas świetnych referatów wprowadzających do konferencji, ale także – podczas dyskusji panelowych – dowiedzieć się więcej o tym jak Polska odzyskała niepodległość, patrząc na historię przez pryzmat krajów, z których przyjechali inni przedstawiciele młodej Polonii. Zupełnie inaczej o naszej drodze do wolności czy o tworzeniu się granic państwa mówili Polacy z Niemiec, Czech lub Węgier.

Wspólnie próbowano ustalić czym dzisiaj jest patriotyzm dla młodych ludzi, czym ojczyzna – szczególnie dla osób, które mieszkają poza jej granicami, a także jak podtrzymać „polskość” na obczyźnie.

Dodatkowo uczestnicy konferencji mieli okazję zwiedzić bibliotekę Stacji Naukowej PAN w Wiedniu oraz poznać austriacką stolicę podczas spaceru po mieście.

Pięćosobowy zespół węgierski, który przyjechał do Wiednia pod opieką Asi Priszler, reprezentowała Anna Szczęsnowicz (Polski Instytut Badawczy i Muzeum), która w panelu dyskusyjnym opowiedziała m.in. o węgierskiej pomocy w dostarczaniu amunicji do Polski w latach 1918-1920.

Konferencja, która pozwoliła poszerzyć wiedzę o odzyskaniu przez Polskę niepodległości, a także lepiej się zintegrować Polonii z Austrii, Czech, Niemiec, Słowacji i Węgier, została zorganizowana w siedzibie Stacji Naukowej PAN w Wiedniu przez Wspólnotę Polskich Organizacji w Austrii, „Forum Polonii” przy współpracy Wydziału Zamiejscowego Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej w Katowicach. Wyjazd węgierskiej grupy został zorganizowany przez Stołeczny Samorząd Polski.

Anna Szczęsnowicz
zdj. forumpolonii.at

Sportszeledek – sto lat polsko-węgierskich zmagających sportowych

Stulecie polsko-węgierskich zmagających sportowych jest tematem najnowszej wystawy w Instytucie Polskim. Jej wernisaż w niedzielę, 24 czerwca połączony został z oglądaniem meczu reprezentacji Polski na piłkarskich Mistrzostwa Świata w Rosji.

Na czas projektu zatytułowanego Sportszeledek – od popularnego batonika czekoladowego Sport – główna sala wystawowa Instytutu Polskiego przeobraziła się w Polsko-Węgierską Halę Sportową. Stały w niej dwie wystawy planszowe: „Rywale na boisku – Przyjaciele na co dzień” oraz „Gwiazdy Sportu Niepodległej”.

Ta pierwsza powstała z inspiracji wystawą o tym samym tytule, która pokazana została w Warszawie w ramach Roku Kultury Węgierskiej 2016/2017. Towarzyszą jej rekwizyty sportowe w witrynach użyczone dzięki uprzejmości Węgierskiego Muzeum Olimpijskiego i Sportu. Na ścianach pojawiły się powiększone fotografie oraz cytaty znanych sportowców.

Druga wystawa – stworzona przez Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie na zamówienie polskiego MSZ – opowiada o ikonach polskiego sportu w okresie międzywojennym, którzy nadali rozpoznawalną na całym świecie twarz odrodzonej Polsce, a rodakom powód do dumy scalającej naród ponad podziałami.

Zadziwiające jest, jak wiele z tych nazwisk przetrwało w pamięci zbiorowej do dzisiaj: Janusz Kusociński, Żwirko i Wigura, Jadwiga Jędrzejewska, Stanisław

Marusarz. To pewnie dlatego, że oprócz osiągnięć sportowych wielu z nich bohatersko zaangażowało się w walkę o ojczyznę w II wojnie światowej, niektórzy oddali najwyższą ofiarę – powieźli do zgromadzonych prof. Jerzy Snopek, ambasador RP w Budapeszcie, prywatnie pasjonat sportu i znakomity ekspert w tej dziedzinie.

Niedzielne wydarzenie otworzyli wspólnie szefowie węgierskich instytucji będących partnerami projektu: György Szöllösi – redaktor naczelny tygodnika „Nemzeti Sport”, Lajos Szabó – dyrektor Węgierskiego Muzeum Olimpijskiego i Sportu oraz Miklós Mitrovits – szef portalu ekstraklasa.hu, autor tekstów wystawy „Rywale na boisku – Przyjaciele na co dzień”.

Lajos Szabó zauważył, że o ile w pierwszych dekadach Polacy uczyli się od Węgrów – dla przykładu trenerem pierwszej reprezentacji Polski w piłce nożnej był Imre Pozsonyi – to później często „uczeń prześcignął mistrza”. Tak stało się nie tylko w futbolu, ale również w szermierce czy zapasach.

Miklós Mitrovits podzielił się anegdotami związanymi z legendarnymi dziś sportowcami oraz pojedynkami. Podkreślił także bezprecedensową przyjaźń kibiców z Polski i Węgier, którzy nawzajem się wspierają i obchodzą ważne narodowe rocznice.

„Nie ma takiej siły, która by nas podzieliła” – ten cytat z trybun na meczu piłki ręcznej drużyn z Kiel i Szegedu – mówi wszystko o stosunkach polsko-węgierskich, a szczególnie o ich bardzo

ciekawej, mimo że mało znanej, części: mianowicie o polsko-węgierskich zmaganiach sportowych. Bardzo się cieszę, że ten projekt realizujemy w ramach rocznicy Odrodzenia Państwa Polskiego oraz trwającej gorączki sportowej związanej z Mundialem w Rosji – zauważył w swoim przemówieniu Jarosław Bajaczyk, zastępca dyrektora Instytutu Polskiego.

Częścią wernisażu był pokaz filmu dokumentalnego „Niemy oddźwięk”, który opowiada historię z czerwca 1958 roku, kiedy do Polski dotarła wiadomość o wykonaniu kary śmierci na Imre Nagyu, komunistycznym premierze Węgier z okresu rewolucji 1956 roku. Podczas rozegranego wówczas meczu Budapest Honvéd – Ruch Chorzów piłkarze, sędziowie i kibice uczcili jego pamięć minutą ciszy, co było wtedy aktem wielkiej odwagi.

Na zakończenie w sali kinowej Instytutu Polskiego zebrana publiczność kibicowała polskiej narodowej jedenastce w meczu przeciwko Kolumbii.

Poza wspomnianymi wyżej instytucjami partnerami projektu są Węgierski Instytut Kultury w Warszawie oraz Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie.

Ambasador Jerzy Snopek odznaczony Medalem Pála Telekiego

Ambasador RP na Węgrzech Jerzy Snopek 4 czerwca odebrał przyznany mu przez kuratorium Fundacji Gábora Bethlena Medal Pála Telekiego.

Wręczając medal szef kuratorium Fundacji Gábora Bethlena, wiceprzewodniczący parlamentu Węgier, jeden z twórców węgierskiej opozycji demokratycznej lat 80., współzałożyciel Węgierskiego Forum Demokratycznego (MDF) Sándor Lezsák nazwał ambasadora Sнопka „niezwykłym przyjacielem Węgier”, który napisał ponad 400 esejów na tematy związane z Węgrami i jest tłumaczem 20 tomów poezji i prozy z węgierskiego. Lezsák wspominał, że laureat przetłumaczył na polski także konstytucję Węgier.

Jerzy Snopek został uhonorowany – jak głosi oficjalny dyplom – jako nauczyciel akademicki, tłumacz, hungarysta i ambasador Polski.

Znany ze swej przyjaźni dla Polski i Polaków Teleki dowiódł jej w chwili najcięższej próby, w okresie, kiedy sprawował funkcję premiera węgierskiego rządu. W 1939 roku mimo nacisków hitlerowskich Niemiec nie zgodził się na przemarsz wojsk niemieckich i zaatakowanie Polski z terytorium Węgier.

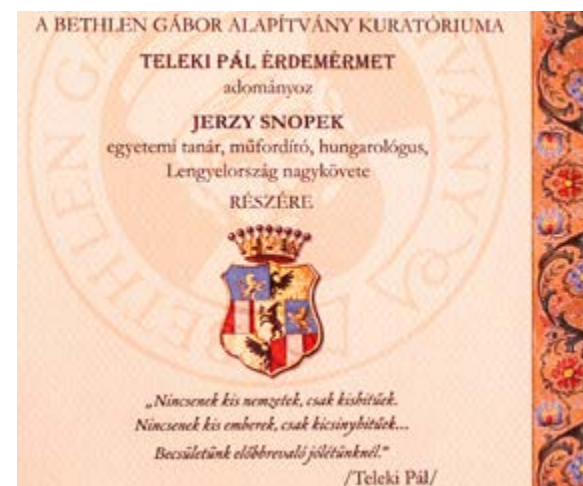
Co więcej, w sierpniu 1939 roku, tuż przed atakiem Niemiec na Polskę miał powiedzieć: – Prędzej każe wysadzić w powietrze nasze linie kolejowe niż pozwolę ich użyć Niemcom. Jest sprawą narodowego honoru, by Węgry nie brały udziału w żadnych działaniach wojennych przeciwko Polsce.

Po zaatakowaniu Polski przez Niemcy i Związek Radziecki rząd

premiera Telekiego zdecydował o otwarciu granic przed polskimi uchodźcami cywilnymi i wojskowymi. Władze węgierskie nie przeszkadzały Polakom w ucieczce do Rumunii czy na Zachód, by dalej walczyli przeciwko hitlerowskim Niemcom. Jednocześnie uchodźcom cywilnym stworzono na Węgrzech drugi dom.

Sam Pál Teleki do swojej samobójczej śmierci 3 kwietnia 1941 roku aktywnie wspierał Polaków i sprawę polską. Za działalność na rzecz Polaków i Polski został w 2001 roku odznaczony pośmiertnie Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Zasługi RP. Jego imię nosi też ulica na warszawskich Kabatach.

Ambasada RP

Dąb pamięci Witolda Pileckiego

Z okazji 70 rocznicy śmierci rotmistrza Witolda Pileckiego został w Budapeszcie zasadzony dąb upamiętniający postać tego polskiego bohatera i patriotę.

Dąb rosnąć będzie w parku w IX dzielnicy Budapesztu, w pobliżu Centrum Pamięci Holokaustu (Holokaust Emlékközpont).

W uroczystości posadzenia pamiątkowego dębu, która miała miejsce 29 maja, wzięli udział ambasador RP na Węgrzech Jerzy Snopek, dyrektor Instytutu Polskiego Joanna Urbańska oraz dyrektor Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL Jacek Pawłowicz. Stronę węgierską reprezentowali burmistrz IX dzielnicy Budapesztu (Ferencváros) János Bácskai i przewodniczący komisji spraw zagranicznych węgierskiego parlamentu Zsolt Németh.

Od kilku lat na dziedzińcu pobliskiego Centrum Pamięci Holokaustu rośnie inne drzewo upamiętniające polskiego bohatera – Jana Karskiego.

Witold Pilecki to polski oficer, działacz Polskiego Państwa Podziemnego, jedyny dobrowolny więzień niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego Auschwitz, autor tzw. Raportów

Pileckiego. Służył w Armii Krajowej i brał udział w Powstaniu Warszawskim.

Po wojnie kontynuował działalność na rzecz wolnej Polski – w 1947 roku aresztowany i torturowany przez sowieckie władze, został osądzony i stracony w 1948 roku. Po odzyskaniu przez Polskę niezależności został zrehabilitowany wyrokiem Sądu Najwyższego z 1990 roku, mianowany pułkownikiem oraz odznaczony Orderem Orła Białego.

Brytyjski historyk prof. Michael Foot zaliczył Pileckiego do sześciu najodważniejszych ludzi ruchu oporu II wojny światowej.

Witold Pilecki zgłosił władzom polskiego Państwa Podziemnego pomysł przedostania się do niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego i zagłady Auschwitz-Birkenau. Zadaniem Pileckiego było gromadzenie informacji na temat warunków panujących w obozie i przesyłanie ich na zewnątrz. Ponadto zorganizował tam Związek Organizacji Wojskowych, który miał przygotować powstanie i wyzwolenie obozu.

Po ucieczce z Auschwitz stworzył raporty dokumentujące zbrodnie nazistowskich Niemiec, których był świadkiem. Raporty przekazano aliantom i obok działalności Jana Karskiego stanowią pierwsze źródło na temat Holokaustu na świecie.

– Co może powiedzieć ludzkość dziś, ta ludzkość, która chce dowieść postępu kultury, a XX wiek postawił znacznie wyżej od wieków przeszłych. Czy w ogóle my, ludzie XX wieku, możemy spojrzeć w twarze tych, co żyli kiedyś i – śmieszna rzecz – dowodzić naszej wyższości, kiedy za naszych czasów zbrojna

masa niszczy nie wrogie sobie wojsko, lecz całe narody, bezbronne społeczeństwa, stosując najnowsze zdobycze techniki – tak Rotmistrz Pilecki w raporcie z 1945 roku, opisywał pobyt w obozie koncentracyjnym KL Auschwitz-Birkenau.

Michael Schudrich, Naczelny Rabin Polski powiedział o bohaterskich czynach Witolda Pileckiego: – To przykład niewyobrażalnego dobra w czasach niewyobrażalnego zła. Jest coraz więcej dowodów na to, jak Polacy pomagali Żydom w czasie Holocaustu i płacili za to własnym życiem. Trzeba iść za przykładem takich ludzi jak Pilecki wszędzie tam, gdzie dzisiaj dzieje się zło.

Witold Pilecki lovassági kapitány halálának 70. évfordulója alkalmából tölgyfát ültettek a lengyel hős és hazafi emlékére.

A tölgy Budapest IX. kerületében, a Holokaust Emlékközpont közelében található. Az ünnepélyes fáültetésen, melyre 2018. május 29-én került sor, a Lengyel Köztársaság magyarországi nagykövete, Jerzy Snopek, a Lengyel Intézet igazgatója, Joanna Urbańska valamint a Kiátkozott Katonák és a Lengyel Népköztársaság Politikai Foglyainak Múzeuma igazgatója, Jacek Pawłowicz vettek részt lengyel részről.

Magyar részről jelen volt a IX. kerület, Ferencváros polgármestere, Bácskai János és a Magyar Országgyűlés Külügyi Bizottsága elnöke, Németh Zsolt.

A Holokaust Emlékközpont közelében pár éve egy másik fa is nő, mely egy másik lengyel hős – Jan Karski tetteinek állít emléket.

źródło: Ambasada RP

Lengyelország politikai újjászületése I.

Lengyelország újjászületésének 100. évfordulója felé haladva rengeteg különböző szemponttal találkozhatunk, melyek felől meg lehet közelíteni ezt az időszakot, hiszen a független államiság visszaszerzése másként festett a társadalom különböző rétegeinek nézőpontjából: eltérően látták a harcmesők lövészárkaiban gubbasztók és azok, akik otthon maradtak, mint ahogy a társadalom peremén élők véleményére is igaz, hogy aligha egyezett a nagypolitika szalonjaiban forgolódókéval.

Kétrészes cikkünkben ez utóbbi aspektust vesszük górcső alá, remélve, hogy sikerül bemutatni az újonnan létrejövő állam politikai berendezkedésének lényegét. Mivel a két világháború közti lengyel politikai rendszer, csakúgy, mint maga az ország, az I. világháborúban, és az azt követő fegyver- és politikai küzdelmekben fogant, így megértéséhez elengedhetetlen ennek a periódusnak az áttekintése.

1916 novemberében Ferenc József osztrák–magyar (egyik utolsó intézkedéseként halála előtt), és II. Vilmos német császár bejelentette egy „alkotmányos berendezkedésű, önálló, örökletes monarchia” létrehozását az Oroszországtól megszerzett lengyel területeken.

1917 januárjában meg is kezdte működését a huszonöt tagú Ideiglenes Államtanács (Józef Piłsudski is soraiban tudva), amely azonban nyolc hónapnyi működés után feloszlatta magát, helyét pedig a német katonai hatóságoknak alárendelt Régenstanács vette át.

A valódi lengyel függetlenség tehát ekkor még nem valósult meg, ám felerősödtek az ezt szorgalmazó külső erők hangjai.

Oroszország újdonsült, bolsevik vezetése 1917. november 17-én egyenesen követelte a független, egyesített és demokratizált Lengyelország létrehozását, míg Woodrow Wilson amerikai elnök tizenhárom „békepontjának” egyikében egy egyesült, független és autonóm Lengyelország megvalósítása mellett állt ki, amelynek szabad és korlátlan joga kell hogy legyen egy tengeri kijáráshoz. Mindezek ellenére a központi hatalmak és Oroszország közt 1918. március 3-án megkötött breszt–litovszki béke a Lengyel Királyságot Németország befolyási övezetébe utalta, csupán különleges gdanski kereskedelmi jogokat ígérve a lengyeleknek.

Érthető, hogy utóbbiak közvéleménye elutasította a békeszerződést, amelyet ráadásul lengyel küldöttek nélkül hoztak tető alá.

befolyástól mentes Régenstanács főparancsnokká tette Piłsudskit, majd három nappal később minden jogkörét átadta neki, és államfői ranggal ruházta fel. Piłsudski ezt követően feloszlattatta Daszyńskivel a lublini kormányt, ezzel minden politikai ügyet saját irányítása alá vonva.

Elsődleges célja egy széles alapokon nyugvó koalíciós kormány kialakítása volt: az így felálló ideiglenes kabinet vezetője a szocialista Jędrzej Moraczewski lett, aki november 21-én közzétett kiáltványában elhatárolódott minden forradalomtól, célul tűzte ki a parlamenti demokrácia megvalósítását, valamint szociális programot hirdetett. (folytatjuk)

Balázs István

*Lengyel Kutatóintézet és Múzeum
zdj. Wikipedia*

A központi hatalmak gyors összeomlása azonban döntő változásokat hozott: 1918. november 7-én, Lublinban felállt a „Lengyel Népköztársaság” ideiglenes kormánya, melyet a szocialista Ignacy Daszyński vezetett, és amely a szocialisták és a szociáldemokraták mellett néppárti politikusokat is tagjai között tudhatott. November 11-én, a nyugati fegyverszünet napján az immáron német

na zdjęciach: Rząd Jędrzeja Moraczewskiego po zaprzysiężeniu 18 listopada 1918, marszałek J. Piłsudski

Felhasznált szakirodalom

• Davies, Norman: Lengyelország története. Budapest, Osiris, 2006.

• Kovács István: Csoda a Vízitulánál és a Balti-tengernél. Piłsudski... Katyn... Szolidaritás. A XX. századi lengyel történelem sorsfordulói. Budapest, Magyar Napló, 2012.

Artystyczne spotkanie Klubu Seniora w Domu Polskim

Kiedyś moja pięcioletnia wnuczka z całą powagą powiedziała, że ma bardzo poważny dylemat, a na pytanie jaki odpowiedziała, iż nie wie, czy gdy dorośnie zostać aktorką, czy raczej artystką? Na szczęście my, członkowie Klubu Seniora z Domu Polskiego w Budapeszcie takich dylematów już nie mamy, bo jesteśmy emerytami i wszystko to, co robimy, wypływa z naszej potrzeby, jak wykorzystać wolny czas.

Jak już niejednokrotnie donosiliśmy w samym Budapeszcie działają dwa Kluby Seniora, ten w PSK im. Bema, no i ten z Domu Polskiego, prowadzony w każdą pierwszą środę miesiąca przez siostrę Anię i Ewę Nagy.

Cieszy się on dużą popularnością, bo zawsze dzieje się coś fajnego,

poza tym oczywiście, że poza rozmowami na różne tematy, których jak się okazuje bardzo nam brakuje, jest jakaś idea przewodnia spotkań.

Podczas ostatniego spotkania 6 czerwca ok. piętnastu osób, w większości pań próbowało swych zdolności malarskich. Każda z nas miała namalować to, co właśnie widzi przed sobą. Całość nadzorowała znana nasza artystka Romana Juskiewicz.

I trzeba przyznać, że powstały całkiem ciekawe „dzieła”, chociaż wiele z nas pędziła i farb nie miało w rękach chyba od czasów szkolnych. Zachęty dodawała siostra Weronika i ks. Krzysztof.

Praca ta bardzo nam się spodobała, więc mamy nadzieję, że tego typu zajęcia będą również w przyszłości, a kierownictwo Domu Polskiego obiecało, że wszystkie nasze „dzieła” znajdą się na specjalnej wystawie.

Długo moglibyśmy jeszcze malować, gdyby nie fakt, że Halina Kovács przygotowała pyszną grochówkę, ktoś przyniósł polski smalec mazurski, lila cebulę i ciemny chlebek, a Siostra Ania upiekła wspaniałe ciasto z rabarbarem. Oczywiście nie zabrakło i sezonowych owoców, a także wina, o które zadbał jedyny „rodzynek” na spotkaniu. Ewa i Teresa dbały o kawę, herbatę.

Chciałabym tutaj dodać, że właśnie z naszego Klubu Seniora wywodzą się również aktorzy teatrzyku, prowadzonego przez siostrę Weronikę. Dylematu mojej wnuczki nie musimy rozwiązywać, ale możemy fajnie spędzać wolny czas na emeryturze.

Alicja Nagy

Chór Dalárda wystąpił w Mád

23 czerwca polsko-węgierski chór Dalárda z Nyíregyháza koncertował w kościele reformackim w Mád.

Rozbrzmiewający w duchu teologicznej symfonii koncert został tak dobrze przyjęty przez zebranych, że chór – obok symbolicznych podarunków – otrzymał już zaproszenie na występ w przyszłym roku.

Június 23-án a Nyíregyházi Lengyel-Magyar Dalárda nagy sikerű ünnepi koncertet adott a Mádi Református templomban.

A templomban mind a hallgatóság, mind pedig a fellépőket a Symphonia (azaz az egyetértés) gondolata hatotta át, amelynek történelmi eredetére Tar László Péter református lelkész hívta fel figyelmünket a bevezető prédikációjában.

A kórus hölgy tagjai fehér rózsát, a férfiak pedig az egyházközség pincéjéből a „hegy levéből” kaptak ajándékot. A koncert sikerét igazolván meghívást kaptunk a jövő évi fellépésre is.

Bárkányi Wiesława

Klub Seniora zwiedza Szeged

Nie tylko seniorki skrzętnie ukrywające swój wiek, ale i panowie, ci wierni, „na dobre i na złe” towarzyszyli nam podczas – sponsorowanej i zorganizowanej przez komisję socjalną OLÖ i jej przewodniczącą Elżbietę Molnárné Cieślewicz – dwudniowej wycieczki na południe Węgier – naszej drugiej ojczyzny.

Ze śpiewem (a modlitwę poprowadziła siostra Weronika) nawet nie myśląc o postoju dojechaliśmy aż do Ópusztaszer. Tu mieliśmy dużo czasu, więc zanim nadszedł czas obejrzenia Panoramy Arpada Feszty spacerowaliśmy po parku. „Wygodniccy” sprawili sobie przejażdżkę mini pojazdem, aby potem łatwiej dotrzeć do wybranych miejsc. Przyznam, że pomimo iż byłam tu już po raz czwarty, dopiero teraz mogłam spokojnie pooglądać skansen, przyjrzeć się pieczeniu pogaczy „na żywo” w piecu chlebowym. To był pokaz dla grupy młodzieżowej, ale i dla nas pouczający.

A w szkole trwała pokazowa lekcja historii, jak za dawnych czasów poprzedzona modlitwą i – o dziwo – biorące w niej udział dzieci głośno wtórowały belfrowi! Równolegle natomiast z jurty dochodziły śpiewy dzieci mających tam kreatywne zajęcia. Park tętnił życiem, a nogi odmawiały posłuszeństwa, na szczęście w muzealnej kawiarence było dużo miejsca.

Sam obraz panoramy – chluba narodu węgierskiego – o obwodzie 120 m i wysokości 15 m z roku 1894 przedstawiający „Wejście Węgrów” za każdym razem robi duże wrażenie. Trudno sobie wyobrazić, że z 1800 m² oryginalnego obrazu – w celu łatwiejszego przechowania pociętego go na pasy i zrolowanego oraz niestety składowanego w nieodpowiednich, wilgotnych warunkach – pozostało do naszych czasów tylko 730 m² rozpadających się strzępów płócien.

Jednak utalentowani polscy artyści-restauratorzy „Ars Antiqua Restaura” mający już – zdobyte doświadczenie podczas prac nad „Panoramą Raclawicką” – doświadczenie w podobnych przedsięwzięciach podjęli się przywrócić jego dawną świetność. Udało się nad podziw! A nas, Polaków, przy każdej wizycie napawa dumą.

W Segedynie już wszyscy skorzystali z oferty kilkuwagonowego pojazdu i w ciągu godziny zapoznaliśmy się z zabytkami tego pięknego miasta, tym bardziej, że czekała nas pyszna kolacja w „Halász csárda” nad Cisą. Pomiędzy spotkaniem integracyjne pod ogromnym orzechem pensjonatu i straszną burzę z piorunami. Ulewa ustała dopiero nad ranem, ale mimo, że deszcz nadal padał wróciliśmy do Katedry, przed którą już trwały przygotowania do letniego sezonu teatralnego. Następnie nie bacząc na załamanie się pogody pojechaliśmy do kąpieliska termalnego w Mórahalom.

Podsumowując: cieszymy się, że mogliśmy poznać następną kawałek ziemi węgierskiej, a dziękując fundatorom tej wycieczki wyrażam skromną prośbę, żeby nie zapomniano o nas w następnych latach oraz, żeby mogły dołączyć do nas wszyscy starsi Polonusi.

Alina Fullár

1 sierpnia na cmentarzu alianckim w Solymár Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. Józefa Bema na Węgrzech organizuje spotkanie rocznicowe upamiętniające wybuch Powstania Warszawskiego.

Augusztus 1-én a solymári katonai temetőben a Bem József Lengyel Kulturális Egyesület megemlékezést szervez a varsói felkelés kitörésének évfordulója alkalmából.

1 sierpnia o Godzinie „W” (godzina 17.00) Instytut Polski w Budapeszcie wspólnie ze Stowarzyszeniem Rekonstrukcji Historycznej Legionu Polskiego w Budapeszcie w pobliżu kościoła p.w. św. Teresy (róg ulic Nagymező i Király – VI dzielnica) organizuje rekonstrukcję walk powstańczych pod hasłem „Węgrzy w Powstaniu Warszawskim”.

Augusztus 1-én a „W napon” (17.00) a budapesti Lengyel Intézet és a Lengyel Történelmi Légió Rekonstrukciójának Egyesülete csata rekonstrukciót szervez a Szent Teréz templom közelében (VI. kerület – Nagymező utca – Király utca sarka); ennek keretében felkelési csatajelenetet lehet látni, amelynek a mottója: „Magyarok a varsói felkelésben.”

1 sierpnia w budapeszteńskim Instytucie Polskim odbędzie się pokaz filmu „Węgierski korytarz: Warszawa 1944” w reżyserii Levente Jamrika. Projekcja rozpoczyna się o godzinie 18.00 w sali kinowej.

Augusztus 1-én a budapesti Lengyel Intézetben bemutatják „A magyar korridor – Varsó 1944” című filmet, amelyet Jamrik Levente rendezett. A vetítés 18.00-kor kezdődik a mozi teremben.

W dniach od 6 do 12 sierpnia SNP IV dzielnicy Budapesztu organizuje wycieczkę autokarową do Zakopanego.

Augusztus 6 és 12 között autóbuszos kirándulást szervez Zakopanéba a Budapest IV. kerületi LNÖ.

11 szeptember do parafii w Küngös na uroczystości odpustowe przyjedzie delegacja z Polski. Augusztus 11-én a búcsú alkalmából lengyel delegáció érkezik Küngösre.

13 szeptember o godz. 17.00 w budapeszteni kościele Polskim odbędzie się nabożeństwo fatimskie. Augusztus 13-án 17.00-kor Fatimai istentiszteletet tartanak a budapesti Lengyel Templomban.

15 szeptember o godz. 17.00 w budapeszteni kościele Polskim odbędzie się msza święta w uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, w Polsce nazywana także Świętem Matki Boskiej Zielnej, jest jednym z najważniejszych i najstarszych świąt maryjnych. Augusztus 15-én Nagyboldogasszony ünnepén szentmise lesz a budapesti Lengyel Templomban. Nagyboldogasszony ünnepe az egyik legfontosabb és legrégebbi lengyel Mária-ünnep.

20 szeptember wierni z naszej polskiej parafii wezmą udział w celebracji i procesji ku czci św. Stefana patrona Węgier.

Augusztus 20-án Szent István – Magyarország védőszentje ünnepén – egyházközségünk hívei részt vesznek a Szent Jobb körmeneten és az azt megelőző ünnepi szentmisén.

Do 20 szeptember w budapeszteni-skim Domu Polskim czynna będzie wystawa węgierskich twórców o św. Stefanie.

Jej organizatorem jest tamtejszy oddział POKO.

Augusztus 20-ig látható a Lengyel Házban a Szent Istvánról szóló kiállítás, amelyet az ottani LKK részleg szervez.

W dniach od 23 do 30 szeptember Polskie stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema na Węgrzech organizuje wyjazd dla dzieci polonijnych na Wakacje do Rzeszowa.

W programie wiele wycieczek np. do Centrum Bajki w Pacanowie, zwiedzanie Łańcuta, Rezerwatu Zabłocie i Góry Ropczyckiej.

Augusztus 23 és 30 között a Bem József Lengyel Kulturális Egyesület a polóniai gyerekeknek nyári utazást szervez Rzeszówba.

A programban számos kirándulás lesz, többek között a pacanóvi Meseközpontba, Łańcutba, a Zabłocie rezervátumba és a Ropczycei-hegyre.

26 szeptember w budapeszteni-skim Kościele Skalnym odbędzie się polskojęzyczna msza święta w uroczystość Matki Bożej Częstochowskiej.

Augusztus 26-án a budapesti Lengyel Templomban a Częstochowai Szűzanya ünnepe alkalmából lengyel nyelvű szentmise lesz.

31 szeptember w Balatonboglár tamtejszy Samorząd Miejski, Samorząd Polski z Győr i Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech są organizatorami spotkania pod hasłem „Polska

pamięć”, które o godz. 15.00 rozpocznie msza święta w miejscowym kościele, a następnie uczestnicy uroczystości wśród nich Boglarczycy, którzy w czasie II wojny światowej znaleźli schronienie w Balatonboglár – przejdą do Centrum Kultury im. ks. Béli Varga.

Augusztus 31-én Balatonbogláron az ottani városi önkormányzat, a Győri Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat és az Országos Lengyel Önkormányzat szervezésében „Polska pamięć” mottóval megemlékezés lesz, amely 15.00-kor szentmisével kezdődik a helyi templomban, ezután az ünnepség résztvevői – köztük a boglarczykok, akik a II. Világháborúban menedéket találtak Balatonbogláron – átmennek a Varga Béla Atya Kulturális Központba.

1 września o godz. 11.00 na budańskim cmentarzu Farkasrét przy grobach J. Antalla seniora i płk. Z. Baló odbędzie się spotkanie rocznicowe organizowane przez Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema w pamiętnym dniu wybuchu w Polsce II wojny światowej.

Szeptember 1-én 11.00-kor a Farkasréti temetőben id. Antall J. és Baló Z. ezredes sírjánál évfordulós megemlékezés lesz, amelyet a Bem József Lengyel Kulturális Egyesület szervez a II. Világháború kitörésének évfordulója napján.

(b.)

Uwaga: Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za zmiany dokonywane w w/w programach. Figyelem! A szerkesztőség a programok változásáért nem vállal felelősséget.

polonia węgierska

Pismo Ogólnokrajowego
Samorządu Polskiego
z kwartalnym
dodatkiem GŁOS POLONII

Az Országos Lengyel
Nemzetiségi Önkormányzat
lapja a GŁOS POLONII
negyedévi mellékletével

Odpowiedzialny wydawca / Felelős kiadó:
Országos Kisebbségi Lengyel Önkormányzat Hivatala

Redaktor naczelny / Főszerkesztő &
Redaktor graficzny / Grafikai szerkesztő:
Katarzyna Desbordes-Korcsev
k.nick@gmx.net

Tłumaczenie / Fordítás:
Boka Endre

Redakcja / Szerkesztőség:
1102 Budapest, Állomás u. 10.,
tel.: +36 1 2613479, e-mail: k.nick@gmx.net

Drukarnia / Nyomda:
Croatia Nonprofit Kft.

Edycja online / Online kiadás:
www.polonia.hu

HU ISSN: 1417-5924

O ile nie zaznaczono inaczej, wykorzystano zdjęcia autorów tekstów.
Jelen számban, amennyiben nem jelöltük másképp,
a szövegek szerzőinek fényképeit használtuk fel.

Przedsięwzięcie jest współfinansowane przez Stowarzyszenie Wspólnota Polska ze środków otrzymanych od Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą.

Projekt realizowany w każdym miesiącu ze środków budżetu centralnego Węgier. / Az újság kiadására Magyarország központi költségvetésének havi támogatásával készül.

Prenumerata PW i GP A PW és a GP előfizetése

Roczna prenumerata miesięcznika „Polonia Węgierska” (12 numerów) i jego kwartalnego dodatku „Głos Polonii” (4 numery) na rok 2018 wynosi dla prenumeratorów: A „Polonia Węgierska” havilap éves előfizetése (12 szám) és negyedéves melléklete, a „Głos Polonii” (4 szám) 2017. évre:

- indywidualnych (1 egzemplarz) – 4.000 HUF/rok
- zbiorowych (5 egzemplarzy) – 20.000 HUF/rok

Płatność: przelew na konto.

Előfizetés módja: banki átutalás.

Przyjmujemy również zamówienia na numery wcześniejsze - można je zgłaszać na analogicznych warunkach.

Vállaljuk a korábbi számokra vonatkozó rendelések teljesítését – azonos feltételek mellett.

Redakcja z wdzięcznością przyjmuje także większe sumy wpłat prenumeraty od osób oraz instytucji i samorządów, jeżeli ich stan finansowy to umożliwia. Wsparcie finansowe prosimy przekazywać na konto K&H:10400157-00026536-00000004. W rubryce „Közlemény” prosimy wpisać „Lapkiadás támogatás” (wsparcie dla pisma).

A szerkesztőség hálásan elfogad nagyobb előfizetői összegeket is, úgy magánszemélyektől, mint intézményektől, ha ezt pénzügyi helyzetük lehetővé teszi.

WAŻNE ADRESY

Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech

Országos Lengyel Önkormányzat

1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 261-17-98

olko@polonia.hu

Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy

Lengyel Közművelődési Központ

1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 261-17-98

adalbert@dombudapest.com

Ogólnokrajowa Szkoła Polska na Węgrzech

Lengyel Nyelvtanító Nemzetiségi Iskola

1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 261-27-48

szkolpol@polonia.hu

Polski Instytut Badawczy i Muzeum

Lengyel Kutatóintézet és Múzeum

1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 260-80-23

muzeum@polonia.hu

Stołeczny Samorząd Polski

Fővárosi Lengyel Önkormányzat

1054 Budapest, Akadémia u. 1-3.
tel.: +36 1 332-19-79

flko@t-online.hu

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema na Węgrzech

Magyarországi „Bem József” Lengyel Kulturális Egyesület

1051 Budapest, Nádor u. 34. II. p.
tel.: +36 1 311-02-16

www.bem.hu

bem@bem.hu

Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech pw. św. Wojciecha Dom Polski im. Jana Pawła II

Magyarországi Lengyel Katolikusok Szt. Adalbert Egyesülete

1103 Budapest, Óhegy u. 11.
tel.: +36 1 262-69-08

www.dombudapest.com

adalbert@dombudapest.com

Stowarzyszenie Kulturalne Użyteczności Publicznej Polonia Nova

Polonia Nova Közhasznú Kulturális Egyesület

1061 Budapest, Jókai tér 1/2.

www.polonianova.hu

biuro@polonianova.hu

Szkolny Punkt Konsultacyjny – Szkoła Polska przy Ambasadzie RP

A Lengyel Nagykövetség mellett működő Lengyel Iskola

1025 Budapest, Törökvesz út 11.

tel.: +36 1 326-83-06

tel.: +36 70 701-38-47

polish_school@gazeta.pl

Polska Parafia Personalna na Węgrzech

Lengyel Perszonális Plébánia

1103 Budapest, Óhegy u. 11.

tel.: +36 1 431-84-13

www.parafiabudapest.republika.pl

plebaniapl@onet.eu

Ambasada Polska w Budapeszcie

Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövetsége

1068 Budapest, Városligeti fasor 16.

tel.: +36 1 413-82-00

www.budapest.polemb.net budapest.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Referat Konsularny Ambasady RP

A Lengyel Köztársaság Nagykövetsége Konzuli Osztálya

1068 Budapest, Városligeti fasor 16.

tel.: +36 1 413-82-08

www.budapest.polemb.net

budapest.amb.wk@msz.gov.pl

Instytut Polski w Budapeszcie

Lengyel Intézet

1065 Budapest, Nagymező u. 15.

tel.: +36 1 311-58-56

www.polinst.hu

info@polinst.hu

biblioteka@polinst.hu

Polonijna strona internetowa:

www.polonia.hu

Program radiowy w języku polskim:

Magazyn Polski – emisja w soboty, godz. 13.30

MR4 (fale średnie 873 kHz) i ze strony www.mediaklikk.hu

Redakcja Polska MTVA.

1037 Budapest, Kunigunda útja 64.

FONTOS CÍMEK

polonia węgierska

